

श्रीपञ्चास्रवतं भविष्युः “चतुर्दश्यां तथाष्टम्यां पञ्चयोः शुक्लकृष्णयोः । योऽव्दमेकं न भुञ्जीत शिवार्चनरतो नरः । यत् पुण्यमक्षयं प्रोक्तं सततं सत्प्रयाजिनाम् । तत् पुण्यं सकलं तस्यां शिवलोकञ्च गच्छति” ।

शौर्यव्रतं वराहपुं “अतःपरं प्रवक्ष्यामि शौर्यं व्रतमनुत्तमम् । येन भीरोरपि महत् शौर्यं भवति तत्क्षणात् । सासि चाश्वयुजं शुद्धा नवमीं सप्तपोषिता । सप्तम्यां कृतसङ्कल्पः स्थित्वाष्टम्यां निरोदनः । नवम्यां प्राशयेत् पिष्टं प्रथमं भक्तितो नृप ! । ब्राह्मणान् भोजयेद्भक्त्या देवीञ्चैव तु पूजयेत् । दुर्गां देवीं महाभागां महामायां महाप्रभाम् । एवं संवत्सरं यावदुपोष्य विविवन्मृप ! । वृत्तान्ते भोजयेद्भीमान् यथाशक्त्या कुमारान् । हेमवस्त्रादिभिः स्नानान् पूजयित्वा तु शक्तितः । पश्चात् क्षमापयेत्स्नान्तुं देवीं ये प्रीयतामिति । एवं कृत्वा अष्टराज्योक्तभेद्राज्यं न संशयः । अविद्यो लभते विद्यां भीरुः शौर्यं च विन्दति” ।

अद्वाव्रतं पद्मा० “कृत्वापलेपनं शम्भोरप्यतः केशवस्य च । स सर्वपापनिर्मुक्तः शिवलोकं गच्छति । राजा भवति सम्भूतः सार्वभौमो महेश्वरः । एतत् अद्वाव्रतं नाम बहुकल्याणकारकम्” ।

अवणद्वादशीव्रतं भविष्योत्तरे “एकादशी यदा शुक्ला अवणेषु सन्नविता । विजया सा तिथिः प्रोक्ता भक्तानां विजयप्रदा । एकादश्यां सोपवासो रात्रौ संपूजयेद्भारम् । रौप्यसौवर्ण्यपात्रे वा दासुर्वशमयेऽपि वा । आच्छाद्य पात्रं वासोभिरक्षतैः पत्रसंभितैः । मार्गशर्मेण गन्धैश्च भक्त्या वा शक्त्यापेक्षया । तिलादृकेन विज्ञातः प्रस्येन कुण्डलेन वा । अलाभे यवगोधूमैः फलैः शुद्धितलेर्भवेत् । पुष्पैर्गन्धैः फलेर्धूपैः काढ्यैरर्चयेद्भारम् । नानाविधैश्च नैवेद्यैर्मन्त्रभोज्यैर्गुण्डोदनैः । स्वचित्तस्त्रासुरारैश्च सहिरस्यञ्च कारयेत् । मन्त्रेण तु शतगुणं भक्त्या लक्षशुषोत्तरम् । भक्तिमन्त्रशुषोपेतं कोटिकोटिशुषोत्तरम् । एभिर्मन्त्रपदैस्तत्र पूजयेद्गण्डुध्वजम् । उपहारैर्नर-त्रोटः । शुचिर्भूत्वा समाहितः” । “एषा व्युष्टिः समाख्याता एकादश्यां सया तव । पूर्वमेव समाख्याता द्वादशी अवणान्विता । उपोष्येकादशीं पश्चाद् द्वादशी-मध्यपोषयेत् । नक्षत्र विधिलोपः स्वाहुभयोर्देवता हरिः” । एकादश्यां द्वादश्यां चान्यतरस्यां वा अवणयुक्तायां अवणयुक्तोपवासैव व्रतद्वयसिद्धिः एकस्मिन् व्रते पूर्व-

मन्यां तिथिसुषोष्य पश्चादपारयित्वा नान्बोपोष्या इति यो विधिलोपः स एकदेवताकत्वेन न भवतीत्यर्थः । “बुध अवणसंयुक्ता द्वादशी सङ्गभोदकम् । स्नानं दध्योदनं सस्युपवासः परो विधिः । सगरेण ककुत्स्थेन धुन्वु-मारैण गाधिना । एतैश्चान्यैश्च राजेन्द्र ! कामाञ्च द्वादशीव्रतम् । सा द्वादशी बुधयुता अवणैश्च साकं सासौ जयेति कथिता ऋषिभिर्नभस्ये । तामादरेण सप्तपोष्य नरोऽमरत्वमाप्नोति पार्थ ! अणिमादिगुणोपपन्नम्” ।

विष्णुधर्मोत्तरे “उपवाससमर्थानां किं स्यादेकसुषोषि-तम् । महाफलं महादेव ! तन्महाचक्षुःशुचतः” । कृष्ण उवाच “या राम ! अवणोपेता द्वादशी महती तु सा । तस्यासुषोषितः स्नातः पूजयित्वा जनार्दनम् । प्राप्नोत्ययत्नात् धर्मज्ञ ! द्वादशद्वादशीफलम् । दध्योदन-युतं तस्यां जलपूर्णं घटं द्विजे । वस्त्रसंवेष्टितं दत्त्वा क्लृप्तोपानहमेव च । न दुर्गतिमवाप्नोति जातिसपत्न्याश्च विन्दति । अक्षयं स्थानमाप्नोति नात्र कायार्थं विचार-रथा । अवणद्वादशीयोगे बुधवारो भवेद् यदि । अत्यन्तं महती नाम द्वादशी सा प्रकीर्तिता । स्नानं जप्यं तथा दानं होमः आहुं सुरार्चनम् । सर्वसत्त्वमाप्नोति तस्यां श्युक्नुलोदह ! । तस्मिन् दिने तथा स्नातो यत्न कचन सङ्गमे । स्वर्गज्ञानान्जं राम ! फलं प्राप्नोत्य-संशयम् । अवणैः सङ्गमाः सर्वे परपुष्टिप्रदाः सदा । विशेषात् द्वादशीयुक्ते बुधयुक्ते विशेषतः । तथैव द्वादशी प्रोक्ता बुधअवणसंयुता । तृतीया च तथा प्रोक्ता सर्वकामफलप्रदा । तथा तृतीया धर्मज्ञ ! तथा पञ्चदशी शुभा” ।

श्रीपञ्चमीव्रतं गरुडपुं “यदिन्द्रेण पुरा चीर्यं श्रीविशुक्तेन पार्थिव ! । श्रीसृष्टिकरं तद्वि शृणु श्रीपञ्चमीव्रतम् । मार्गशीर्षे सिते पक्षे पञ्चम्यां पद्मगोत्रव । उपवासश्च नि-यमं कुर्यात् पद्मां स्मरेद्भृदि । स्वर्णरौप्यं यथा शक्त्या तास्त्रां सृत्कारजासथ । चित्रपद्मगतां देवीं लक्ष्मीं क्ष्मापात्र ! कारयेत् । पद्मासनां पद्महस्तां पद्मां पद्मदले-क्षणाम् । दिग्गजन्दैः स्नाप्यसानां काञ्चनैः कलकौ-त्तसैः” । लक्ष्मीरूपनिर्माणन्तु विष्णु धर्मोत्तरोक्तं वेदित-व्यम् । तद्वयथा “समृद्धिता श्रीः कर्त्तव्या शङ्खास्व-जकरा शुभा । सुखस्थिता महाभाग ! पद्मे पद्मकरा शुभा । हिमुक्षा चारुवर्णाङ्गी लवामरश्चभूषणा । हौ च मूलकरो भूभिः कार्या विद्याधरो शुभाविति । ततो